

Lapuan kaupunki

Valtakunnalliset materiaalit lautakunnalle

Kooste TEAviisari-tiedonkeruulomakkeen (Liikunta kunnan toiminnassa 2026) kysymyksissä 3–4 edellytettävistä valtakunnallisista materiaaleista, jotka tulee esitellä luottamushenkilöhallinnolle ja toimialan johtoryhmälle valtuustokaudella 2025–2029.

A. Luottamushenkilöhallinnolle esitettävät materiaalit

Seuraavat neljä julkaisua tulee liikunnan TEAviisari lomakkeen (kysymys 3) mukaan käsitellä liikunnan edistämisestä vastaavassa lautakunnassa tai hallituksessa valtuustokaudella 2025–2029. Vaihtoehdot ovat: Ei lainkaan / Jaettu tiedoksi / Esitelty ja keskusteltu.

1. Soveltavan liikunnan tila kunnissa 2023

Valtion liikuntaneuvosto · 2023

Selvitys kartoittaa soveltavan liikunnan (erityisliikunta) tilaa Suomen kunnissa. Se kokoaa tietoa palvelutarjonnasta, resursseista ja kehittämistarpeista eri väestöryhmille, kuten vammaisille, ikääntyneille ja pitkäaikaissairaille.

Keskeinen sisältö lautakunnalle:

- Kunnallisen erityisliikunnan palvelurakenne ja henkilöstö valtakunnallisesti
- Lapuan tilanteen vertailu muihin samankokoisiin kuntiin
- Kehittämissuositukset: mihin resurssit kannattaa kohdentaa
- Pohja soveltavan liikunnan suunnitelman laadinnalle tai päivittämiselle

Linkki: <https://www.liikuntaneuvosto.fi/lausunnot-ja-julkaisut/soveltava-liikunta-kunnissa-2023/>

2. Liikunta- ja liikkumisvaikutusten arvioinnin tarkistuslista kunnille

Valtion liikuntaneuvosto · 2023

Käytännön työkalu, jonka avulla kunta arvioi päätöksensä ja hankkeidensa vaikutuksia kuntalaisten liikkumiseen ja liikuntamahdollisuuksiin. Lista soveltuu käytettäväksi mm. kaavoituksessa, palveluverkostopäätöksissä ja avustusharkinnassa.

Keskeinen sisältö lautakunnalle:

- Konkreettinen tarkistuslista lautakunnan päätösvalmistelun tueksi
- Vaikutusten arviointi (EVA) liikuntanäkökulmasta
- Osoittaa, miten liikuntavaikutukset kirjataan päätösasiakirjoihin
- Tukee poikkihallinnollista yhteistyötä eri toimialojen välillä

Linkki: <https://www.liikuntaneuvosto.fi/liva/>

3. Liikkumisen, liikunnan ja urheilun tilasto- ja ennustekatsaus

Valtion liikuntaneuvosto · 2023

Kattava katsaus suomalaisten liikkumiseen: lasten, nuorten, työikäisten ja ikääntyneiden liikunta-aktiivisuus, seuraharrastaminen, liikuntapaikkojen käyttö sekä ennusteet väestön liikkumisen kehityksestä lähivuosisikymmenille.

Keskeinen sisältö lautakunnalle:

- Valtakunnalliset vertailuluvut – missä Lapua suhteessa koko maahan?
- Trendit: liikunta-aktiivisuuden muutokset ikäryhmittäin
- Ennusteet päätöksenteon pitkäjänteiseen suunnitteluun

Linkki: <https://www.liikuntaneuvosto.fi/2025/10/20/tiedote-tilasto-ja-ennustekatsaus/>

4. TEAviisarin liikuntatiedonkeruun tulokset 2024

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) · 2024

TEAviisari on THL:n ylläpitämä tietokanta, joka kuvaa terveydenedistämisasiäkkyyttä kunnissa. Liikuntatiedonkeruun tulokset 2024 näyttävät Lapuan pisteet ja vertailun muihin kuntiin sitoutumisen, johtamisen, seurannan, voimavarojen ja osallisuuden osa-alueilla.

Keskeinen sisältö lautakunnalle:

- Lapuan kokonaistulos ja osa-aluekohtaiset pisteet verrattuna maan keskiarvoon
- Vahvuudet ja kehittämiskohteet – mistä lomakkeen täyttö kannatti?
- Hyte-kertoimeen vaikuttavat indikaattorit (618/2021): mitkä kohdat nostavat pisteitä?
- Tulokset löytyvät osoitteesta teaviisari.fi – hyödyllinen lautakuntaesityksen pohja

Linkki: <https://teaviisari.fi/teaviisari/fi/tulokset?view=LII>

B. Toimialan johtoryhmälle esitettävä lisämateriaali

Kysymys 4 edellyttää edellisten materiaalien lisäksi yhden lisäjulkaisun käsittelyä liikunnan edistämisestä vastaavassa työryhmässä tai toimialan johtoryhmässä.

5. Liikunnan olosuhteet liikunnallisen elämäntavan mahdollistajina – ideoita, esimerkkejä ja näkökulmia

Oulun yliopisto / Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) · 2023

Julkaisu kokoaa tutkimustietoa ja käytännön esimerkkejä siitä, miten rakennettu ympäristö, liikuntapaikat ja lähiluonto tukevat tai estävät liikunnallista elämäntapaa. Erityistä huomiota saavat esteettömyys, saavutettavuus ja eri väestöryhmien tarpeet.

Keskeinen sisältö lautakunnalle:

- Tutkimusnäyttö liikuntaolosuhteiden merkityksestä – perustelee investointeja
- Konkreettiset esimerkit muista kunnista: mikä toimii, mikä ei
- Kytkös kaavoitukseen ja palveluverkkoselvitykseen
- Tukee poikkihallinnollisen liikkumisohjelman laadintaa

Linkki: <https://oulurepo.oulu.fi/handle/10024/60124>